

KOMENTARI NA MIROVINSKU REFORMU

S POSLA NA GROBLJE

Radit ćemo duže za manje mirovine

➔ Ljudi su razočarani i ljuti na činjenicu da im ni produljeni rad neće osigurati veće mirovine, a još se više ljute na spoznaju na to da pojačanom penalizacijom prijevremenih umirovljenja moraju plaćati to što ih u njih najčešće guraju poslodavci

Sanja Stapić
slobodnadalmacija.hr

Ljudi su protiv ubrzanja odlaska u mirovinu sa 67 godina života, štoviše, uopće nisu za to da se podiže letvica sa 65 na 67.

Razočarani su i ljuti na činjenicu da im ni produljeni rad neće osigurati veće mirovine, a još se više ljute na spoznaju na to da pojačanom penalizacijom prijevremenih umirovljenja moraju plaćati to što ih u njih najčešće guraju poslodavci. Dodajmo tome činjenicu da su mnogi ljuti što se za žene ubrzava izjednačavanje mirovinske dobi s muškarcima, kao i što se spominje deficit mirovinskog sustava od 17 milijardi kuna, a u tom minusu je značajan trošak mirovina po posebnim propisima i tranzicijski trošak stvaranja drugog stupa... Tako se u najkraćim crtama može sažeti hrpa komentara na mirovinsku reformu koja je stigla u savjetovanju s javnošću ovih proteklih desetak dana. Roman se može sasta-

viti od komentara koje su građani, različite udruge, matice, sindikati, mirovinski fondovi, javni pravobranitelji... poslali na paket prijedloga zakona kojim se donosi mirovinska reforma.

Totalno nehumano

Dvjestotinjak stranica komentara zaradio je samo tekst izmjena zakona o mirovinskom osiguranju, a tu su još i zakoni o obveznim mirovinskim fondovima, dodatku na mirovine, dobrovoljnim mirovinskim društvima, osiguravajućim mirovinskim društvima... I u nedjelju, posljednjeg dana savjetovanja, malo prije ponoći još su stizali komentari, prijedlozi i ideje.

- Nisu sva radna mjesta iste težine i zahtjevnosti i ne mogu isto biti tretirana sva zanimanja-odgajatelji, medicinske sestre, građevinari, radnici u željezari, na raznim postrojenjima, vozači tramvaja, autobusa, vlakova, konobari, trgovci kojima su otežani uvjeti rada. Totalno nehumano, totalno frustrirajuće... Tjerate nas s posla direktno na groblje - pisali su građani Ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

Strasti je uzbukala činjenica da se od iduće godine - prode li Vladu i dobije li zeleno svjetlo u Saboru paket od nekoliko reformskih zakona, radit ćemo duže, ali mirovine neće rasti. Umjesto 2038., u mirovinu će se sa 67 sedam godina ranije nego je sada propisano, a ženama se uz to značajno skraćuje prijelazno razdoblje izjednačavanja s muškarcima. Rođenima od početka 1962. do kraja 1984., znači svima koji su 2002., kada je uveden drugi i treći mirovinski stup imali 18 i više godina, omogućava se povratak iz drugog u prvi stup uz uvjet da kompletni novac sa svojih računa u drugom stupu vrate u prvi stup, odnosno u proračun. Samo tako će dobiti dodatak na mirovinu od 27 posto na koji sada imaju pravo oni rođeni do kraja 1961., te im mirovine neće biti oko 600 kuna manje.

Zakinute žene

Mirovinska štednja u drugom stupu koristit će rijetkima u Hrvatskoj, samo onima koji imaju plaće triput veće od prosjeka tijekom cijelog radnog vi-

DISKRIMINACIJA

Smanjiti razliku između 'civilnih' i vojnih invalida

Udruga invalida rada Zagreba traži da se postotak prava na naknadu za svaku skupinu osoba s tjelesnim oštećenjem uveća za 10 posto, čime bi se pomoglo svim skupinama te bi se donekle ublažila diskriminativna situacija u kojoj se osobe s tjelesnim oštećenjem nađu kada usporede svoja primanja s primanjima hrvatskih ratnih vojnih invalida s jednakim stupnjem tjelesnog oštećenja. Smatraju da bi se primanja trebala ujednačiti ili ublažiti razlika. Za 100 posto oštećenja HRVI primaju mjesečne osobne invalidnine od 2427,98 kuna, a osobe s tolikim tjelesnim oštećenjem od ozljede na radu ili profesionalne bolesti 508,91 kunu.

tiv svih mjera kojima se podiže dobná granica za odlazak u mirovinu i dodatno smanjuje mirovine.

Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, u komentaru na Zakon o mirovinskom osiguranju ističe da je udio prosječne plaće žena u prosječnoj plaći muškaraca u 2016. godini iznosio 88,7 posto u odnosu na 90,2 posto tijekom 2014., a pitanje jaza u plaćama usko je povezano s jazom u mirovinama.

Ukazuje da Europski parlament potiče države članice da uvedu "bodove za skrb" u korist žena i muškaraca, kojima bi cilj bilo kompenziranje prekida u radu zbog formalne i neformalne skrbi za obitelj. Pravobraniteljica umjesto povećanja životne dobi kao uvjeta za odlazak u mirovinu predlaže da se u starosnu mirovinu ide sa 65 godina života i 25 godina staža, a u prijevremenu sa 62 godine života i 38 godina staža. Jedan od brojnih komentara na temu mirovina žena jest bio da se ženama na rođiljnom dopustu uplaćuje doprinose u punom, a ne u djelomičnom iznosu. Građani se uglavnom ljute na to što se podizanjem dobi za umirovljenje i ukazivanjem na nedovoljan radni staž ne otvara pravo pitanje, a to je da je sama država sustavno poticala radnike na iznimno rani odlazak u mirovinu kao "rješenje" problema masovnog gubitka radnih mjesta tijekom tranzicije i malog mirovinskog staža mnogih od 19 skupina korisnika mirovina po posebnim propisima.

Uskladiti s Ustavom

Zoran Anušić, viši savjetnik Svjetske banke za mirovinske sustave, dao je više komentara

na paket zakona te istaknuo da njegovi stavovi ne odražavaju stavove institucije u kojoj radi. Navodi da se predviđa uključivanje HZMO-a u isplatu mirovina iz drugog stupa, što je posao koji treba obavljati privatni financijski, a ne javni sektor. Smatra da je paket zakona skup preblagih mjera, od kojih neke idu u potpuno krivom smjeru. Ukazuje da nije logično da se zaposlenima koji su u drugom stupu za staž do 2002. priznaje dodatak od 27 posto, dok im se za staž nakon 2002. daje 20,25 posto dodatka na mirovinu, čime ih se diskriminira u odnosu na zaposlene koji su samo u prvom stupu i imaju dodatak od 27 posto. Drugostupaše se tom manjom stopom dodatka na mirovinu zakida za 5,31 posto njihove osnovne mirovine.

- Trebalo bi provjeriti usklađenost ovog prijedloga s Ustavom RH - smatra Anušić, koji pita na temelju kojih će se informacija krupna odluka o izboru mirovine donositi da se spriječe naknadne žalbe i izbjegniju slučajevi nedovoljnih informacija ili pogrešnih informacija, kao kod slučaja švicarskog franka. Iz obveznih mirovinskih fondova je stiglo mnogo komentara, a neki su bili protiv automatizma kojim bi se prilikom umirovljenja ljudi prebacivali iz drugog stupa u prvi, ako se prethodno nisu izjasnili da ostanu u drugom stupu. Iz fondova smatraju da bi se ljudi trebali izjašnjavati za izlaz iz drugog stupa, a ne za ostanak u njemu. No, resorno ministarstvo očekuje da će 97 posto ljudi biti za povratak iz drugog u prvi stup i time u državni proračun donijeti 87 milijardi kuna svoje štednje iz drugog stupa. ●

MARIO
TODORIĆ
/HANZA
MEDIA

